

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : E-56020453-610-660-653/812
Konu : Yazılı soru önergesi

02/02/2026

7/26625
GK 142

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/04/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1613406 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Mustafa Bilici tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/26625 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-660-1072/1360
Konu : Yazılı soru önergesi

01.10/01.10/2026

Sayın Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/26625 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Temel hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi, hukuki güvenliğin güçlendirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, makul sürede yargılanma hakkının gözetilmesi, yargıya güvenin artırılması ve insan odaklı hizmet anlayışının geliştirilmesi, günümüzde ana ilke ve değerler olarak kabul edilmektedir. Ülkemizde 2002 yılından günümüze kadar aralıksız bir şekilde süregelen reform iradesi de bu ilke ve değerlerin geliştirilmesinin somut bir tezahürüdür.

2009, 2015 ve 2019 yıllarında açıklanan yargı reformu strateji belgeleriyle reform çalışmaları ivme kazanmıştır. Katılımcı bir anlayışla, uygulayıcı hâkim ve savcılar, baro temsilcilerinin, akademisyenlerin, sivil toplum kuruluşları ile birçok paydaşın görüşü alınarak Bakanlığımızca hazırlanan ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 23 Ocak 2025 tarihinde açıklanan 4. Yargı Reformu Strateji Belgesinde "Türkiye Yüzyılı Adaletin Yüzyılı" hedefi doğrultusunda "hukukun üstünlüğünü esas alan, gecikmeyen ve öngörülebilir bir adalet sistemi" vizyonu ön plana çıkarılmıştır.

Önceki reform belgelerinin devamı ve tamamlayıcısı durumunda olan 2025-2029 dönemini kapsayan ve 5 amaç, 45 hedef ve 264 faaliyetin yer aldığı yeni reform strateji belgesiyle, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının daha da güçlendirilmesi, hukuki güvenliğin kuvvetlendirilmesi, yargılamaların makul sürede tamamlanması, çözüm merkezli ve öngörülebilir bir adalet sisteminin oluşturulması, yargılama usullerinin sadeleştirilerek verimliliğin artırılması, yargıya ilişkin güven ve memnuniyetin yükseltilmesi, onarıcı ve telafi edici adalet uygulamalarının yaygınlaştırılması, ceza adalet sisteminin etkinlik ve caydırıcılığının tahkim edilmesi hedeflenmiştir. Söz konusu Belgede yer verilen faaliyetler, Bakanlığımızca hazırlanan Eylem Planında öngörülen uygulama takvimi çerçevesinde hayata geçirilecektir.

4. Yargı Reformu Strateji Belgesine Bakanlığımız "<https://yargireformu.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

II- Bakanlığımız ile Dışişleri Bakanlığı arasında imzalanan 14/11/2011 tarihli işbirliği protokolü gereğince; 01/03/2012 tarihinden geçerli olmak üzere, daha evvel Dışişleri Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) yapılan başvurularda Hükûmeti savunma ve AİHM'in ihlâl kararlarının icrası görevi, dış politikayı ilgilendiren başvurular ve Devlet başvuruları için öngörülen istisnalar saklı kalmak kaydıyla, Bakanlığımız tarafından üstlenilmiştir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

10/07/2018 tarihli 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 40. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı, Bakanlığımız hizmet birimleri arasında sayılmış olup, anılan Kararnamenin 49. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre; Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yapmak suretiyle, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuruları takip etmek, bu başvurulara ilişkin, ilgili tüm kurum ve kuruluşlardan her türlü bilgi, belge ve görüş istemek, savunmaları hazırlamak ve gerektiğinde oturlara temsilci göndermekle görevlendirilmiştir.

AİHM'e yapılan bir başvuru, AİHM tarafından Ülkemize iletildiği zaman bilgi sahibi olunmaktadır. Başvuruların, AİHM tarafından Ülkemize iletilmesi, yapıldığı yıla göre değil, kendi kurduğu sistem çerçevesinde ele alma sırasına göre gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle, AİHM'e hangi yılda kaç başvuru yapıldığı, ancak AİHM tarafından yapılacak bir istatistikî çalışma sonucunda öğrenilebilecek bir konudur.

AİHM tarafından Ülkemiz aleyhine verilen kararlara ait istatistiklere Bakanlığımız İnsan Hakları Dairesi Başkanlığının "<https://www.inhak.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

III- Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğiyle yapılan yazışmaya verilen cevapta; Hâkim ve Savcı Şikâyet Bürosunun kayıtlarının tetkikinde ihlal kararlarına konu olan yargı süreçlerinde yer alan hâkim ve savcılar yönünden Kurula gelen ihbar veya şikâyet olması durumunda gerekli incelemelerin yapıldığı bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

